

Handläggare
Linda Lindblom
Telefon: 0850822310

Till
Hägersten Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-06-02

Tystnadskultur inom förvaltningen

Svar på skrivelse från (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar skrivelsen från Sverigedemokraterna.

Sammanfattning

En skrivelse från Henrik Åkerlund (SD) önskas information om tystnadskultur och otillåten påverkan inom stadsdelsförvaltningen.

Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete om ämnet i stadsdelen. Medarbetare har deltagit och kommer att delta även framöver i kompetenshöjande insatser. Inom förvaltningen har en ny funktion inrättats, en säkerhetsstrateg, som inom ramen för sitt uppdrag ska ta fram utbildning och kunna ge stöd kring ämnesområdet. Förvaltningen arbetar även enligt stadens *Handlingsplan för en förbättrad arbetsituation för socialsekreterare och biståndshandläggare 2019-2022*. Planen har som en viktig del, ett tydligt fokus på att förebygga och motverka otillåten påverkan, hot och våld mot tjänstepersoner.

Ärendet

Sverigedemokraterna har till stadsdelsnämnden inkommit med en skrivelse om tystnadskultur. I skrivelsen framhålls att en rapport som gjorts av Göteborgs stad, beskriver en tystnadskultur som finns bland medarbetare och som kopplas till kriminella strukturer och som hämmar personalens arbete och som har en negativ påverkan på arbetsmiljön. Mot bakgrund av rapporten vill Sverigedemokraterna att förvaltningen svarar en rad frågor. Nedan följer frågorna som inkommit och förvaltningens svar.

Relaterat till den verklighet som rapporten för Göteborgs stad beskriver - hur är situationen för de anställda i stadsdelsförvaltningen och eller nämnden?

Förvaltningen använder incidentrapporteringssystemet IA, där samtliga anställda kan rapportera in incidenter. En genomgång av rapporteringen under 2021 och 2022, visar att det finns ett antal incidenter kopplat till hot och våld och något enstaka fall av

otillåten påverkan, vilket ligger i linje med tidigare underlag som staden tagit fram, bland annat genom en rapport från revisionskontoret (2021) kring området otillåten påverkan.

Förvaltningens uppfattning är att problemet otillåten påverkan inte är lika omfattande som i den stadsdel som undersökts i Göteborg. Det har inte kommit till förvaltningens kännedom att det otillåten påverkan just kopplad till kriminella strukturer förekommer. Däremot, är bedömningen att otillåten påverkan förekommer inom socialtjänsten. De handlar då främst om enskilda och/eller anhöriga som agerar när de får ett negativt beslut. Rapportering av hot och våld samt otillåten påverkan görs av chefer och medarbetare, men det finns troligen ett mörkertal i rapporteringen.

Finns det exempel på där anställda utsatts för hot eller opassande påverkan i sin tjänsteutövning?

Ja, det finns exempel på det inom avdelningen för social omsorg.

Finns det etablerade rutiner/program för att hantera/ motverka eventuella hot och försök till otillbörlig påverkan?

Förvaltningen ser allvarligt på hot och otillbörlig påverkan och har kommit en bit på väg i utvecklingsarbetet för att förebygga hot- och våldssituationer.

Förvaltningen fortsätter att prioritera arbetet för en trygg arbetsmiljö för medarbetare och chefer i syfte att motverka hot och våld. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs med rutiner kring hot och våld.

Förvaltningen har kända rutiner för att agera och vidta åtgärder om en medarbetare utsätts för hot och våld, och fortsätter att utveckla arbetet kring otillåten påverkan. Nuvarande rutiner kring hot och våld håller på att uppdateras där otillåten påverkan ska ingå, och kommer spridas så fort de är klara.

Att arbeta för att förebygga och förhindra tystnadskultur och otillåten påverkan är en viktig fråga för förvaltningen. Utöver det pågår ett aktivt arbete i hela staden i frågan. Ämnet är särskilt aktuellt utifrån Stockholms stads handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Handlingsplanen innefattar bland annat arbetet för att förebygga och motverka otillåten påverkan, hot och våld mot tjänstepersoner. Inom ramen för det arbetet, fångar förvaltningen även upp medarbetares perspektiv och behov av utbildning och övning i frågan.

I *Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023* beskrivs målen för stadens säkerhetsarbete och hur arbetet ska genomföras och följas upp. Programmet anger fem särskilda fokusområden för

säkerhetsarbetet där ett av fokusområdena är otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda och en särskild handlingsplan finns - *Att upptäcka, utreda och förebygga välfärdsbrott – handlingsplan 2022-2025*. Planen beskriver uppdrag och hur arbetet kan utvecklas och systematiseras vad gäller att motverka välfärdsbrott.

Socialsekreterare och biståndshandläggare som i sitt arbete utsätts för försök till otillåten påverkan har forum för att diskutera detta och stöd ges av chef genom enheterna egna ärendedragningar samt handledning där ämnet kan tas upp.

Hur uppfattar förvaltningen att nämnden agerar i frågor om uppdagad kriminalitet hänfört till ovanstående beskriven problematik, i stadsdelen?

Förvaltningen har inte kännedom att det finns kriminalitet hänfört till den problematik som beskrivs.

Har förvaltningen några specifika önskemål som nämnden bör och kan agera på?

Förvaltningen har i nuläget inga specifika önskemål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg i samråd med övriga avdelningar. Information om ärendet lämnas i samverkansgrupp 17 maj 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Staden och förvaltningen har ett pågående utvecklingsarbete för att förebygga, hantera och följa upp otillåten påverkan. Under 2021/2022 har förvaltningen deltagit på föreläsningar och i workshops om ämnet och arbetet kommer att utvecklas under året i och med den nya säkerhetsstrateg som påbörjat sin tjänst och som kommer fokusera på området.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen från Sverigedemokraterna.

Gunilla Davidsson
Stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
Avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse - Finns det en tystnadskultur inom förvaltningen?

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-05-16
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2022-05-16